

Tale for 8. mai – Frigjørings- og veterandagen

Kjære veteraner, forsvarspersonell, engerdøler – og alle som har møtt opp her i dag,

Vi er samlet her 8. mai – på frigjørings- og veterandagen – for å minnes og for å hedre.

Vi minnes en historisk dag i 1945 da okkupasjonen tok slutt og Norge igjen kunne puste fritt. Men vi minnes også dem som gjorde det mulig. I dag tenker vi spesielt på **Konrad Eriksson** fra Engerdal – en ung mann som ga sitt liv i kampen for Norges frihet. Han var en av våre egne. En sønn av denne kommunen, som valgte å stå opp mot urett og for sitt land.

Navnet hans minner oss om at frihet aldri har vært gratis. Den er betalt med mot, med offer, og i verste fall – med livet. Derfor er 8. mai også en dag for takknemlighet.

Vi retter blikket mot alle veteranene – fra andre verdenskrig og fram til dagens internasjonale oppdrag. Dere har båret uniformen på vegne av oss alle, i fredens og frihetens tjeneste. Dere har stått i krevende situasjoner i Libanon, på Balkan, i Afghanistan og mange andre steder. Vi ser dere. Vi hedrer dere. Og vi takker dere.

Men denne dagen handler ikke bare om fortid – den handler også om nåtid og framtid.

For hvordan tar vi vare på det dere har kjempet for? Hvordan forsvarer vi friheten – i fredstid?

Svaret er: gjennom **totalberedskap**.

Totalberedskap betyr at hele samfunnet står samlet når krisen rammer. At det finnes planer, folk og ressurser – og vilje – til å handle raskt og riktig. Det handler om mer enn soldater og politi. Det handler om helseberedskap, sivilforsvar, frivillige, bønder, kommunale tjenester, og enkeltmennesker.

I Engerdal vet vi at avstandene er store, vinteren er streng, og ressursene er knappe. Derfor er beredskap ikke noe vi kan ta for gitt. Vi må sikre at vi har mat og medisiner tilgjengelig, at strøm og kommunikasjon fungerer, at nødetatene når fram – og at vi kjenner styrken i vårt fellesskap.

Totalberedskap er vår tids dugnad for friheten. Det er vår måte å forsvare landet i fred – slik Konrad Eriksson og hans generasjon gjorde i krig.

Vi skylder våre veteraner og våre falne å være forberedt. Vi skylder kommende generasjoner å ta ansvar – ikke bare i ord, men i handling.

La oss derfor bruke 8. mai til mer enn bare å minnes. La oss bruke dagen til å forplikte oss. Til å løfte blikket og bygge et samfunn som tåler motstand – og som står sammen når det gjelder.

Ære være minnet om Konrad Eriksson.

Ære være alle som har kjempet for Norge.

Takk til alle som hver dag er med på å holde landet trygt
– i uniform, i sivile roller, og som del av beredskapen.

Gratulerer med frigjørings- og veterandagen.